

صحنه‌ای، گالیه تلسکوپ به سرعت برده شده خود را به ستاره‌های ویزی تقدیم میکند، باز سازی دقیقی است از نقاشیهائی بامناظر و مزایای تصنی . دهر در طرف صحنه ناگهان قسمتهائی از نوساخت بالادینی بچشم میبخورد .

از : محمد کوثر

پروژه گالیه انسانی و مطالعات فرهنگی
گالیه
رتال جامع علوم انسانی

در اجرای جیور جیوستر هلر

کوپو هر کدام در حال تغییر شکل دادن تئاتر کشورهایشان بودند. بعلاوه ، در ربع اول قرن ، مشکل همیشگی ی نمایشنامه نویس‌های متوسط مقاومت درقبال هرگونه تغییر رادر تئاتر ایتالیا نیرومندتر می‌ساخت. البته ، هنروالای لوییجی پیراندلویگ استثناء بود. ولی، گرچه شهرت رویتزاید پیراندلوانار هر نمایشنامه نویس ایتالیائی را تحت‌الشعاع قرار می‌داد، تأثیری سودمند نداشت، در حالیکه بیشتر جنبش‌های تئاتری در سه دهه‌ی اول قرن (سمبولیسم ، اکسپرسیونیسم ، دادائیسم ، کانسرتروکتیویسم وسوسیال رئالیسم) قصد داشتند شکل و ساخت تئاتر را تغییر دهند، تئاتر پیراندلونی

دوران پس از جنگ دوم ظهور «کارگردانهای تاتری» مبتکر را در تاتر ایتالیا نشان گذارد . فضای غیرمنتظره‌ی آزادی سیاسی که با نبود نمایشنامه نویس‌های طراز اول ایتالیائی توأم شده بود بظهور کارگردان تاتری کمک کرد . البته ، روسیه واروپا از پیش شاهد تفوق کارگردانهای اصلاح طلبی چون مایر هولد، (۱) ، پیسکاتور (۲) و کوپو (۳) بودند. ولی در ایتالیا ، حتی پیش از دوره‌ی فاشیسم (۱۹۲۳-۱۹۴۵)، هنر تاتر میرفت که در انحصار هنرپیشه‌های سنتی «تکرو» (۴) و گروه‌های سیارشان درآید، در زمانیکه کارگردانهای چون استانیسلاوسکی ، واپنهارت (۵) و

به رغم محتوای فلسفی‌اش، به‌سادگی پذیرای سبک واقعیت‌نمای تماشایخانه‌های «بولوار» بود، سبکی که از طرف مقام‌های فاشیست تأیید می‌شد.

منتقد هائی چون سیلویو آمیکو (۶) و ویوتیاندولفی (۷) چنین می‌انگارند که دوره‌ی پس‌از جنگ جهانی دوم درآئس‌دی نمایشنامه‌نویس‌های برجسته‌ی ایتالیائی نیز موفق نبوده‌است. (۸) در ۱۹۴۹، سیلویو آمیکو اظهار داشت که نمایشنامه‌نویس‌های ایتالیائی، در حقیقت، توسط دست‌اندرکاران تئاتری نادیده‌گرفته می‌شوند:

وقتی بایهائی که حکمران‌های قبلی بیشتر کوشیده بودند تا توسط آنها تئاتر قدیم را سرپا نگهدارند (بجای تلاش در خلق تئاتری جدید) سرانجام با سقوط «رژیم» شکست برداشت و فروریخت... نتیجه‌ی این آزادی جدید این بود که هنرپیشه - تهیه‌کننده‌ها همه‌ی نمایشنامه‌نویس‌های ایتالیائی را به‌تاری نهادند و خود را وقف‌یچونی نمایشنامه‌های خازچی کردند (۸)

ولی نمایشنامه‌نویس‌های ایتالیائی، که تعدادشان کم نبود، به نوشتن ادامه دادند. نویسنده‌های مس‌تر، از جمله لوییجی کیارلا (۹)، لسوئورو (۱۰)، گرادو گزازی (۱۱) به اندازه جوانترها، فرانچسکو جیوبینه (۱۲)، تولیوپینلی (۱۳) و کارلو لرون (۱۴)، باگرنشتر محدودیت مسائل محلی بودند و با گرفتار محدودیت‌های علقه‌های «خرد-پورژوا»

وروددهائی پس از جنگ تنها پس از گذشت چندین سال و همچنان به‌نحوی‌مشوش در تئاتر منعکس می‌شد. این انعکاس اغلب غیرمستقیم بود: بخوبی انتزاعی و بصورت نمادها که بطور اجتناب‌ناپذیری به نفس جامعه اشاره داشتند، که هم قهرمان اجنبی نمایشنامه بود و هم تماشاچی نمایشنامه. جامعه، که اگر قصد اعتراف داشت بیشتر بدلیل خود آزادی بود تا که اخلاقی، اعتراف خود را درسی‌نارنگیوت ضمیمه و تیره‌ای از اندیشه‌ها مخفی می‌کرد، در پس یک رشته فانتزی‌های خصوصی هیجان‌زده و ناخوشایند رنجه‌ها، علقه‌ها، بی‌بستگی اخلاقی و هم‌نوی روشنفکر‌های بنظر جدید (هر چند که عملاً قدیمی) همراه تاوانی و زنگود سیاسی‌شان، در بن‌بستی‌های آخر می‌رسید، و این همه در مورد نمایشنامه‌های این دوره نیز صدق می‌کرد، بویژه در مورد نمایشنامه‌های اوگوتی (۱۵)

این خلأئی را که در خلأیت وجود داشت و از سوی نمایشنامه‌نویس‌های ایتالیائی بجای مانده بود کارگردان‌های چون جیورجیو ستره‌لر (۱۶)، لوکینو ویسکوتی، اوراتسیو کاستها (۱۷) لوییجی سکوارتینا (۱۸) و جیان فرانکو دبوئیو (۱۹) پر کردند. در میان آنها، ستره‌لر و ویسکوتی (که در سینما نیز کارگردان مشهوریست و بیشتر کار تئاتری‌اش را خارج از نظام تئاترهای «مستقر» (۲۰) انجام داده) بزودی تحسین همه‌ی جهانیان را بر می‌انگیزند. نمایشنامه‌ی «گالیله»ی پرتولت برشت به کارگردانی ستره‌لر، بخصوص، نه تنها نمایشگر اوج خلأیت کارگردانی مشهور بود، بلکه، از آنجا که در «تئاتر کوچک میلان» (۲۱) روی صحنه آمده بود کمال یافته‌ترین آرزوها و هدف‌های تئاترهای «مستقر» ایتالیائی را بر آورده کرد. تاثیرات توأم مارکسیسم و به ویژه عقاید آنتونیو گرامشی (۲۲) بر ستره‌لر روشنگر گشش اوسوی تئاتر برشت بود. آگاهی

اجتماعی و طرز تلقی وی از هنر در حد وسیله‌ای برای اصلاح هردو، از ایده‌واحدی‌سرچشمه می‌گرفت، تعلیمات گراشی‌موقعیت او را در جامعه تصریح می‌کرد: روشنفکری در خط مقدم تغییر و هنرمندی «انتقادی» که باید همواره این موقعیت انتقادی را تکه می‌داشت. برشت، شخصاً، معلوم نیست که بنحوی جدی به تفسیر دیالکتیکی تاریخ اعتقاد داشته باند داشته. مهبلا، بسیاری از منتقد‌های هوشمند، از جمله برناردو ورو (۲۳) دولان بارت (۲۴)، موفق شدند بطور هونری اصول تئاتر «حماسی» برشتی را بر اساس نگرش‌های مادی‌گرانی تاریخی مدون کنند. در نتیجه «سنت» نگرش به تئاتر برشت از نظر گاهی مارکسیستی همان چیزی‌ست که عمیقاً بر ستره‌لر تاثیر گذارد. ستره‌لر نفته‌ها در خود همفکری روشنفکرانه‌ای با برشت باز شناخت، بلکه در سالهای ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۵، عملاً اصول برشتی را در اجرای نمایشنامه‌های از تولر (۲۵)، بوخنر (۲۶) و شکسپیر بکار گرفت. با اینهمه، سالهای بسیار صبر کرد تا آمادگی کارگردانی یکی از نمایشنامه‌های اصلی برشت را در خود بیابد.

وقتی در مه ۱۹۴۷ ستره‌لر کارروی «در اعماق» (۲۷)، اولین محصول «تئاتر کوچک میلان»، را آغاز کرد، گروه برشت، چارلز لاتون (هنرپیشه) و جوزف لوزی (کارگردان) «گالیله» را تعیین می‌کردند، و قصد داشتند آنرا در ماه اوت در

Coronet Theatre

لس‌آنجلس روی صحنه بیاورند. پس از اولین اجرای آمریکائی «گالیله» برشت به اروپا بازگشت و در ۱۹۴۸ نمایشنامه‌ی «ارباب یونیفلا» را در تئاتر Schauspielhaus زوریخ به نمایش درآورد. یک سال بعد دولت آلمان شرقی از برشت دعوت کرد تا در برلین شرقی به گروه تئاتری‌ای از آن‌خودش استقرار بخشد. برشت این پیشنهاد را پذیرفت و همراه اریخ انگل (۲۸) و هلند وایکل (۲۹) برای بوجود آوردن برلینر آنسامبل (۳۰) مشهور که اولین در Deutsches Theatre و بعداً در تئاتر Am Schiffbauerdamm مقر داشت، کوش‌های خود را آغاز کرد. (۳۱) برشت در ۱۹۵۶، هنگامیکه در حال تعیین گالیله با برلینر آنسامبل بود، درگذشت. کار تئاتری برلینر آنسامبل در سالهای ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۵، بنابراین، همان چیزی بود که در حد آزمون عملی تئاتر «حماسی» بر ستره‌لر تاثیر گذارد. ستره‌لر بویژه فراموش کرد که اجرای گروه برلینر آنسامبل بطریقی به نمایش درمی‌آمدند که همراه اشاره و هر حرکت هنرپیشه صرفاً جنبه‌ی تزئینی نداشت بلکه مفهومی خاص نیز بهمراه داشت. تئاتر برشت بر روشنی و وضوح کامل تاکید داشت و گروه برلینر آنسامبل عملاً اجرای نمایشنامه را در حد کامل‌ترین تعبیر متن ارائه می‌دادند. (۳۲)

بگفته‌ی دولان بارت و آکنش انتقادی در قبال آثار برشت به چهار گروه تقسیم می‌شود: دست‌راستی‌ها یا به علت تمهد سیاسی برشت هنر ارزش می‌شوند یا او را نمایشنامه‌نویس بزرگی می‌دانند، منتقد‌های دست‌چپی با برشت را «انساندوستی» بزرگ می‌دانند که آثارش از محدوده‌های فرضیه‌های خودش درباره‌ی تئاتر حماسی، هنرپیشه، بیگانه‌سازی و غیره فراتر می‌رود، یا مخالفتش با فرمان مثبت، تصور حماسی‌اش از تئاتر، و جهت‌گیری «شکل‌گرایانه»ی نمایشنامه‌شناسی‌اش را مستثنی می‌کنند. بارت معتقد است که این طرز تلقی‌های انتقادی باطل‌اند.

در هنرمندی چون برشت، روابط بین فرضیه و عمل را نباید دست‌کم گرفت یا تحریف کرد چندان کردن تئاتر برشتی از شالوده‌های نظری‌اش اشتباه است. در اینجا هیچ حکم رسمی یا معانته فراطبیعی

وجود ندارد که بادیست ودلی باز تئاتر را از تفکرات نظری بی نیاز سازد. به رغم تمایل شدید منتقد-هایمان، باید اهمیت بیش از اندازه‌ی نوشته‌های نظام گرفته‌ی پرشت داموگد کنیم: نگرش به این تئاتر در حد تئاتری بر اساس تعقل از ارزش‌خلاقه‌ی آن نمی‌کاهد. (۳۳)

تا پیش از اجرای «ایرایی سه‌پولی» وسیله‌ی ستره‌لر در ۱۹۵۶، پرشت کمابیش در ایتالیا ناشناخته بود. تنها اجرای کوتاه مدت «ننه‌دلور» در ۱۹۵۳ و اجرائی از «استثناء وقاعده» وسیله‌ی اریک بنتلی (۲۴) برای دانشگاه یادووا (۳۵) پیش از اجرای پرشت بوسیله‌ی ستره‌لر روی صحنه آمده بودند. یکی از دلایلی که چرا نمایشنامه‌های پرشت کم‌اجرا می‌شدند این بود که ارسال نسخه‌های نمایش به مرکز باز بینی الزامی بود، که می‌توانست بی هیچ امکان فرجام خواهی اجرای نمایشنامه را منع کند. در طول سالهای ۱۹۶۰ - ۱۹۵۰ مرکز بازبینی درباره‌ی پرشت خیلی سخت گیری می‌کرد، اگر به بعضی از نمایشنامه‌ها اجازه داده می‌شد علتش این بود که تقاضا از طرف تئاترهای دانشگاهی می‌آمد که اهمیت ملی چندانی نداشتند، از طرف گروه‌هایی می‌آمد که عزیزی کوتاه داشتند، یا از طرف تئاتری با وجهی ملی بسیار، «تئاتر کوچک میلان» - موردی که جوانی هنری رسوائی بی‌ار می‌آورد (۳۶).

قبل از اجرای ایرایی «سه‌پولی» ستره‌لر بایکی از نمایش‌های آموزشی «پرشت در مدرسه‌ی هنرهای دراماتیک» تئاتر کوچک میلان دست به تجربه زد. ولی عملاً چنین بنظر می‌رسید که «ایرایی سه‌پولی» مقدمه‌ی آشنائی تئاتر کوچک میلان با پرشت است. در چند اولین نمایشنامه در مجموعه‌ای از آثار پرشت که بعداً شامل «زن نیک‌سچوان»، «گالیله» و «دایره‌ی گچی ففقای» می‌شد.

ستره‌لر مدعی بود که «از نظر مابچین مجموعه‌های فقط تمایشگر تکامل پرشت در طول زمان واژدید گاهی آذمانی نیست، بلکه نمایشگر استحاله‌ای آلی در تئاتر اونیورسیتی. بنابراین ضروریست که ما، هنرپیشه‌ها، همچنانکه تماشاچی‌ها، این مسیر پیشرفت را دنبال کنیم. (۳۷) همانطور که این گفته آشکارا گواهی می‌دهد. ستره‌لر آرمان تجربه‌ی تئاتری پرشت، هر دو، را مهم می‌دانست. در سالهای بعد، معهدا، ستره‌لر نمایشنامه‌های پرشتی‌اش را بترتیبی که پیشگویی کرده بود روی صحنه تئاتر کوچک میلان هائی که پس از «ایرایی سه‌پولی» اجرا شدند عبارتند از: «زن نیک‌سچوان» (در ۱۹۵۸) اجرای دوباره‌ای از ایرایی سه‌پولی (در ۱۹۵۹)، «شوایک در جنگ جهانی دوم» (در ۱۹۶۰)، «استثناء وقاعده» (در ۱۹۶۲) و «گالیله» (در ۱۹۶۳). یا اینهمه، اجراهای پرشتی ستره‌لر نمایشگر انگاروی پیشرفتی بودند که با طبیعت تکامل‌پذیر آثار نویسنده‌ی آلمانی سازگاری داشت. از این رو، برناردو روضن اینکه غنا و شدت کیفیت تئاتری اجرای دوباره‌ی «ایرایی سه‌پولی» را توسط ستره‌لر در ۱۹۵۹ تحسین می‌کرد، دوک و توانائی کارگردان ایتالیائی در انتقال مقاصد پرشت حتی بیشتر تحت تاثیرش قرار داده بود: «ایرایی سه‌پولی» تئاتری بورژوازیست که پرشت محکومش میکند. آئینه‌ای است که هر چیزی را تغییر شکل می‌دهد و در برابر تماشاچی قرارداد شده تا او، در میان انبوه تصویرهای تغییر شکل یافته، این واقعیت را بازشناسد و بفهمد... که بورژوازی که روی صحنه باز نمایانده می‌شود خود اوست. (۳۸) دور در مورد طرز کار «تئاتر کوچک میلان»، آنچنانکه در کار هنری ستره‌لر، نموده میشود، می‌گوید: «تئاتر کوچک میلان هنوز تئاتری بورژوازیست، ولی به شیوه مشابه ایرایی سه‌پولی (که دقیقاً در عین اینکه نمایشنامه‌های سنتی است موفق میشود از محدوده تئاتر

سنتی فراتر رود)، آگاهانه داده‌های چنین تئاتری را بکسار میبرد. تا به ورای آن دست یابد. تئاتر کوچک میلان دست در کار است تا تئاتر توده پسندی واقعی را تدارک بیند. (۳۹)

با «زن نیک‌سچوان» ستره‌لر خود را در تئاتر حماسی غرقه کرد. ستره‌لر با وسواسی کامل، سواد برداری انتقادی روشنی از متن انضباط و سخت هنرپیشه‌هایی که میکوشیدند تعبیرات ضدسنتی ارائه دهند، افسانه شته و شوینا را روی صحنه آورد. افسانه آدمی خوب که قادر نیست از موقعیت خود دفاع کند چرا که همزیستی انسانی خوب را نمی‌کند، و هر انسان ترک آسانی دیگر است. (۴۰) ولی ستره‌لر حس کرد که خشونت تحلیلی اجرائی با مردمی که هنوز به اندازه کافی با پرشت خوگرفته بودند رابطه برقرار نکرد، شوایک در جنگ جهانی دوم «اجرائی سبکتر و مردم پسند» را از «زن نیک» بود. معهدا، تعبیر تحلیلی ستره‌لر موفق شد به شخصیت شوایک (که بخاطر حيله‌گری و سرزنده بودن بصورت قهرمانی درمی‌آید) قالبی دیالکتیک بخشد. (۴۱) ستره‌لر در اینجا، مانند هر جای دیگری در اجراهای پرشتی‌اش چیزی را بنمایش گذارد که بارت آنرا بیشتر تأیید مفهوم دور پرشت می‌نامند تا به اجرا درآوردن آن.

آئینه که تئاتر او آرمانیست، و بی‌پرده‌تر از بسیاری از تئاترهای دیگر آرمانیست، در قبال طبیعت کار فراد پرستی، فاشیسم تاریخ، جنگ، و بیگانه سازی جبهه‌ی می‌گیرد، با این همه تئاتر به آگاهی رسیدن است نه تئاتر عمل، تئاتر طرح مسائل است نه تئاتر پاسخ‌ها، همانند هر زبان ادبی، میکوشد به «قاعده» ای دست یابد و به «عمل» نمی‌رسد، همه‌ی نمایشنامه‌های پرشت با این اشاره ضمنی به آخر می‌رسد که «راه حل را بیابید»، و مخاطبش تماشاچی‌ست... (۴۲)

در «گالیله» بود که قهرمان پر تانفص (با ضد - قهرمان) - به پیچیده‌ترین شکلش به نمایش درمی‌آمد و ستره‌لر در اجرائی که از «گالیله» روی صحنه آورد با حداکثر وضوح بر این تناقض هاناکید داشت. برخلاف تصور، اجراهای پرشتی ستره‌لر نبود به موفقیت او و او در اجرای «گالیله» بازی دادند، بلکه بیشترین عامل در پرستی به این موفقیت تجربه‌ی کارگردانی «کوربولانوس» ستره‌لر بود (در ۱۹۵۷). ولی، ضروریست اضافه کنیم «کوربولانوس» ستره‌لر اقتباسی از نمایشنامه‌ی شکسپیر بود که پرشتی پرشتی به نمایش درمی‌آید (۴۳). ستره‌لر تحت تاثیر اقتباسی تمام خود پرشت از «کوربولانوس» بود. «کوربولانوس» ستره‌لر، تجربه‌ای بود در تضاد طبقاتی، در آن طبقه‌ی نجیب‌زادگان رودروی طبقه‌ی عوام قرار می‌گرفتند (نجیب زادگان از برداشت محصول غلات استفاده می‌کردند و قصد داشتند برای جنگ از مردم عامی سرباز بگیرند، در حالیکه عامه‌ی مردم کرسی‌هایی می‌طلبیدند برای دفاع از حقوق خود و خواستار عدالت بودند)، کوربولانوس در جبهه مخالف مردم قرار گرفته بود (کوربولانوس) بخاطر حقیر شردن مردم نمایشگر ارزش‌های طبقه‌ی حاکم بود، و اتحاد موقتی طبقات رومی (طبقه‌ی نجیب زادگان و طبقه‌ی عوام) فقط در برابر دشمن بود (ولشی‌ها) (۴۴) این اقتباس بوضوح به راهی می‌رفته جدا از راه شکسپیر که مردم عامی را فدای این نمایشنامه در جدا باشی تهی مغز مجسم می‌سازد. ولی ستره‌لر دو قبال این حقیقت که قصد شکسپیر آن بوده است که کوربولانوس یک قهرمان باشد، هر چند که قهرمانی ناقص، حساس‌مانند، بنا بر این موفق شد در عامه‌ی مردم تجلی بیابد، آنکه تصویر مضحکی از کوربولانوس بدست دهد. ستره‌لر این پیشهاد پرشت را دنبال کرد که برای ایجاد احساس

صحنه کارناوال ۱۶۲۲ که در آن عروسک‌های بدحیثیت در جشن در جشن میرقصیدند .

هر گفتگویی که با ستره‌ها انجام می‌گرفت ظاهر می‌شدند هر گفتگویی که با مسائل زیبایی‌شناسی به‌طور اعم سرو کار دارد یا با طرز کار خودش در تئاتر بطور اخص .

من با خواندن متن به شیوهی «ایتالیایی» در برابر هنرپیشه‌ها، طراحی صحنه و مصنف موسیقی آغاز می‌کنم . . . تمامی متن را خودم می‌خوانم . بعد بلافاصله می‌گویم تا عناصر اصلی را در اختیار هنرپیشه بگذارم، نه بخصوص درباره شخصیت‌هایشان (چون بعداً نوبت به این کار خواهد رسید)، بلکه بیشتر درباره‌ی متن . اولین برخورد باید واضح باشد، وضوح متن ، وضوح در تماس انسانی با هنرپیشه‌ها ... پس از آن فکر و ذکر اصلی من بصورت ملموس در آوردن همه چیز است . (۴۸)

هردوی این کلمه‌ها ، «وضوح» و «ملموس» در فرهنگ مادی‌گرایان مفهومی خاص دارند، ریشه‌هایشان را باید در طرز تلقی مادی‌گرایانه که از «واقعیت» باحقیقت عینی وجود دارد جستجو کرد . یکی از فرضیه‌های اساسی مادی‌گرایان این است که هر آنچه از جهان درمی‌یابیم تنها بازتاب واقعیتی است که مستقل از آگاهی آدمی ، در افکار ، تصورات ، ادراک و غیره‌ی انسان وجود دارد (۴۹) وظیفه‌ی هنرمند این است که آن واقعیت را بچنگ آورد . تصور مادی‌گرایان از واقعیت گرائی ، واقعیت‌گرائی‌ای است که در آن جوهر واقعیت از مجموعه‌ای از پدیده‌های متضاد... به نمونه‌ای استقرائی فراچنگ آمده‌است (۵۰) از دیدگاه آنها به‌چنگ آوردن زیبایی‌شناسانه‌ی واقعیت و به‌چنگ آوردن اندیشه‌کاری ساده و قاطع نیست بلکه فرایندی است فعالانه و گام به گام به قصد برآورد

ترازوی در نمایشنامه کوریولانوس ، شخصیت کوریولانوس باید «نه‌چندان»، اما به حد کافی دوست داشتنی باشد . (۴۵) یونان دور درباره‌ی اجرای ستره‌ها چنین می‌نویسد:

در «کوریولانوس» ای کمدی «تئاتر کوچک میلان» اجرا شده‌ی چیز ایتالیایی وجود نداشت، به مفهومی که مافرانسوی‌ها چیزهای معینی را ایتالیایی می‌دانیم . بازی‌ها بی‌روح و بی‌هیچ جلوه‌ی متظاهرانه و فاقد شدت و وقت انگیزی ماوراء آلبی بودند . ستره‌ها نه تنها روانشناسی شخصیت‌ها که موقعیت اجتماعی شان را نیز با دقت بسیار به‌صورتی ملموس به نمایش درآورده بود - گذشته از آرمان با برچاو هوشمندی ای که در کارگردانی‌اش به چشم می‌خورد (۴۶)

طراحی صحنه‌ی ساده و برهنه‌ی «کوریولانوس» به‌تعموم‌تری آنچه را که دور بصورت «ملموس» در آوردن متن می‌نامد افزون می‌کرد . صحنه شامل دو مدخل با سقف‌های قوسی شکل در هر طرف بود و پس‌زمینه‌ای بشکل نیم‌دایره . قسمت‌های متحرک (به‌نشانه‌ی چیزهایی چون چادرهای جنگی ، دیوانخانه‌ی رومی و غیره) هنگامیکه روی صحنه به‌نمایش درمی‌آمدند به نحوی تعددی‌اندازه‌های طبیعی نداشتند. بیشتر رنگهای سپید و خاکستری بچشم می‌خورد و صحنه به نحوی بکنواخت از نورهای سفید تند روشنی میگرفت . عناصر میزانش با بیان آرام ، واضح و سخت کنترل شده‌ی هنرپیشه‌ها ترکیب می‌شدند تا به تاثیر بیگانه‌سازی دست یابند . چیزی که برشت در حد روشی برای دست یافتن به معنیت در تئاتر پیشنهاد کرده بود (۴۷)

کلمه‌ها و چون «وضوح» و «ملموس» (بالی) مکرراً در

واقفیت اساسی (۵۱) از این روی، در نظر ستره‌لر، کلمه‌ی «وضوح» اشاره‌ای ضمنی دارد به فرایند نیروی دواکه، یا فعلا نه و گام‌بگام نزدیک شدن به برآورد واقفیت اساسی. به زبان دیالکتیک، وضوح بخشیدن معادل تنش‌پویائی ست بین بر نهاده و برآبر نهاده. اصطلاح «ملموس» گردانیدن اشاره‌ای ضمنی دارد به دست یافتن به یک هم‌نهاده (با به حقیقتی عینی). ولی حتی حقایق عینی هم تابع قوانین دیالکتیک هستند. در نتیجه منطقی‌ست که آنچه «ملموس» است مجموعه‌ی جدیدی از تناقض‌ها را پدید سازد، که خود متقابلاً نیازمند وضوح بیشتری هستند، و به همین ترتیب این اصطلاحها، قسمتی از کار خلافتی ستره‌لر در تئاتر و نیز قسمتی از روش‌شناسی انتقادی او شدند. به این معنی که هر اجرا قسمتی از فرایند بزرگتر رشد خلافت بود. اجرای هر نمایشنامه تناقض‌هایی را آشکار می‌کرد که نیازمند آن بودند با کار روی نمایشنامه‌ی بعدی بوضوح برسند.

به یک مفهوم، تمامی شانزده سال تجربه‌ی ستره‌لر در «تئاتر کوچک میلان»، قبل از ۱۹۶۳، کوشش‌هایی مقدماتی بود برای اجرای که از «گالیله» ارائه داد (۵۲) ستره‌لر هنگام اجرای گالیله، حاصل همه‌ی شگردهای برشتی را که طی سالها سیورانه فرا گرفته بود به تمامی در خدمت داشت، مسائلی که این نمایشنامه‌ی برشت طرح می‌کرد تعداد کثیری از مسائل معاصر را پیش میکشید که سخت نیازمند مطرح شدن بودند. مایه‌هایی چون ظهور عصری جدید، علم در برابر قدرت، و اخلاقیات علم، در خود متن وجود داشتند. ولی، احتمالاً جذاب‌ترین عاملی که برای ستره‌لر در «گالیله» وجود داشت جنبه‌ی انتقاد از خود موجود در متن بود. این جنبه نقش و تمهیدات روشنفکران را (که در گالیله‌ی دانشمند به نمایش درمی‌آمدند) در جامعه‌ای که توسط حکومتی جابر اداره می‌شد به سوال می‌گذاشت. اعتراف نهایی گالیله به آندره استپله‌ی مرکزی اجرای ستره‌لر بود.

در مقام یک دانشمند من فرصت تقریباً کم نظیر داشتم. در زمان من ستاره‌شناسی سراز باز در آورد. در این زمان خاص، اگر حتی یک آدم مقاومت نشان داده بوده است، برخورد می‌توانست سخت گسرنش داشته باشد. سرانجام به این نتیجه رسیده‌ام که هرگز در معرض خطری واقعی نبودم؛ بمدت چند سالی قدرتی به اندازه‌ی قدرت حکومت داشتم، ودانم را تسلیم قدرتها کردم. با آن استفاده کنند، یا که نه‌از آن استفاده نکنند، سوءاستفاده کنند، بهنجوی که به صرفه‌شان بود. من به حرفه‌ام خیانت کرده‌ام. هرگز گالیله را که من انجام دادم انجام دهد باید از این نمایشمدان اخراج شود (۵۳)

آرتور ولتراری خاطر نشان می‌کند که بررسی رابطه‌ی بین میزانش ستره‌لر و تاریخ اخیر ایتالیا بسیار روشنگر خواهد بود، چون ستره‌لر همیشه توجه زیادی داشته است به برقرار ساختن روابطی بین یک اجرا و محیط اجتماعی، سیاسی و فرهنگی این اجرا (۵۴) ستره‌لر، در ۱۹۶۳، نمی‌توانست فراموش کند قوانین بازیابی که در دوران فاشیست ها وضع شده بود در طول حکومت هفده ساله‌ی پس از جنگ‌جمهوری خواهان در ایتالیا دست نخورده. باقی مانده بود واژ میان برداشتن این قوانین در ۱۹۶۲ طرز فکر جابرابه‌ی باقیمانده را از بین نبرده بود. ستره‌لر همچنین نمی‌توانست فراموش کند که فعالیت پایدار تئاتر کوچک میلان تناقضی سیاسی بود. «تئاتر کوچک میلان» که واحه‌ای بسرای سوسیالیسم و ارزش‌های سوسیالیستی بود و شهری قرار داشت که از نظر سیاسی بسیار محتاط بود، و در میان ملت با حکومتی

محافظه‌کار. «گالیله»ی ستره‌لر همه‌ی روشنفکرهای چپ‌گرا، از جمله خودش را، به محاکمه می‌کشید. اتهام‌ها همکاری با حکومت ارتجاعی دموکرات مسیحی بود. این اتهام شامل همه‌ی روشنفکر های فعال در نظام‌ناترهای «مستقر» می‌شد، شامل نام‌های یورگی چون پالوگراسی ایوویکیوا (۵۵) لونیچی اسکوارترینو و جیان فرانکو د بوزیو. توجه ستره‌لر به تناقض دیگری نیز جلب شده بود: در انتخابات ۱۹۶۲، احزاب سوسیالیست ایتالیا به دموکرات‌های مسیحی ملحق شده بودند تا حکومتی ائتلافی بچون آورند، و بدینسان موقع روشنفکرهای چپ‌گراشی که مدت‌ها بود در قبال امتیازهای دموکرات‌های مسیحی (بشکل کمک‌های مادی به فعالیت‌های هنری) تسلیم شده بودند توجه می‌شد. در نتیجه ستره‌لر، با در نظر داشتن نیروهای محرکه‌ی پیچیده‌ی اجتماعی و سیاسی زمانه، بر مسئولیت وجدانی‌اش لگام‌زد تا از داوری‌های سطحی و از اتهامات برهیز کند. لاتزاری متذکر می‌گردد که «گالیله»ی ستره‌لر تعبیری دو پهلوست، که از اتهام تاریخ‌سرچشمه می‌گیرد (۵۶) در «گالیله» ستره‌لر مسئله‌ی پیچیده‌ی مسئولیت سیاسی و اجتماعی روشنفکران را طرح می‌کند، و از تماشاگران دعوت می‌کند تا جواب‌های خود را بیابند و خود قضاوت کنند.

برای آماده ساختن «گالیله» ستره‌لر سه نسخه‌ی راکه برشت در طول دوران نویسندگی‌اش روی آنها کار کرده بود مطالعه کرد، از جمله نسخه‌ی آخرین (متعلق به ۱۹۵۶) که قرار بود متن یکی از اجراهای برلینر آنسامبل قرار گیرد. (۵۷) نسخه‌ی اجرای ستره‌لر بسیار نزدیک به نسخه‌ی «گالیله»ی بود. منهای صحنه‌ی آخر که آندره آسارنی را در مرز نشان می‌دهد بین نسخه‌ی دوم و سوم فقط تفاوت‌های جزئی وجود داشت که تغییری در محتوای اوجانی نمایشنامه پدیدار نمی‌ساختند. پیچوئی ستره‌لر شامل مطالعه‌ی دقیق یادداشت‌های برشت از جمله «گالیله» ساخت و ساز یک شخصیت (۵۸) می‌شد که نویسنده‌ی آلمانی برای «گالیله»ی لاتون آماده کرده بود. یادداشت‌های برشت بویژه به طراحی لباس‌ها، گروه‌بندی و حرکت شخصیت‌ها می‌پرداخت. ستره‌لر خود معترف بود که «اینجا کار برده‌ای خاص اصول کلی تئاتر حماسی بودند، صحنه آراشی غیر واقعی، تأثیر بیگانگی سازی، بازیگری انتقادی و غیره. رعایت نکردن رهنمائی‌های برشت مفهومی نبود و تا وقت زیادی به دست می‌آید. باید جر اینکه سبک حماسی اجرا به‌خطر افتد.» (۵۹)

صحنه آرائی «گالیله» به اعتقاد برشت، نباید احساسی از یک چشم انداز قرون وسطانی یا منظری از دوران واتیکان ارائه دهد؛ بلکه باید تماشاگر را متقاعد سازد که دو تئاتر است (۶۰) در نتیجه، صحنه آرائی لوجیانو دامیاتی (۶۱) برای «گالیله»ی ستره‌لر یادآور استعاری معماری رنسانس بود - برهنه شده تا استخوان‌بندی ساخت عناصر ویژه‌ی صحنه‌ی شامل یک پیش‌صحنه‌ی موتتی، و سکوی مستطیل شکل از جنس الوارهای ضخیم بلایه‌های قابل رویت بود که تا نزدیک تماشاچی‌ها پیش می‌آمد. دو طرف چپ و راست برده‌ی ثابت بسزمینه که برنگ خاکستری روشن بود، وسیله‌ای سطوحی مستطیل شکل برنگ خاکستری تیره پوشیده می‌ماند. یک تیر عمظیم متصل به برده‌ی بسزمینه و دوتا تیر متصل به هر یک از دو سطح مستطیل تا اینسوی پیش‌صحنه‌ی موتتی پیش می‌آمدند، سه تیر دیگر آنها را قطع می‌کردند و در ارتفاعی قابل ملاحظه بر فراز پیش‌صحنه مثلثی پدید می‌ساختند. ساخت عمیق سقف و پرهنگی خاکستری و پشت‌نمای صحنه با سنگینی تیرها و استحکام سکوی نخته‌ای تناقضی آشکار داشتند. در نتیجه طراحی صحنه هم ناپایداری عالم راکه از کشفیات گالیله سرچشمه می‌گرفت عیان

می‌کرد و هم مخالفت با عقاید جدید را از سوی آدم‌ها، علاوه بر طرح دامیاتی قابلیت انعطاف بسیار داشت، گروهی عریض‌آدم‌ها در پیشینه حالت یک قاب عکس را ارائه می‌دادند، در حالیکه چشم انداز بخش‌های تصویری با مقیاس کوچک (که باز سازی دقیق مکان‌های تاریخی، امارات و کلیساها بودند)، طرحها و سایه‌های مسطح با خطوط پیغامده‌ی تیرهای سقف که عمیقاً افتاد می‌کردند تضادی محسوس داشته در عین حال، فضای صحنه پیش از هر چیز فضائی برای کار بود، بنابراین، وسعت صحنه آرائی دامیاتی هرگز هنرپیشه‌ها را زیر سلطه خود نمی‌گرفت ۶۲

برشت برای تاکید بیشتر بر اهمیت طراحی لباس‌ها در «گالیله»، متذکر شده بود که باید دقت و صحت تاریخی را کنار گذاشت و به طراحی‌ای الهام گرفته از تاریخ امکان داد تا شخصیت یکه‌نزد، شغل و طبقه‌ی اجتماعی‌اش را منتقل کند (۶۳). دامیاتی برداشتی طرح‌ریخته بود که ترون وسطانی بودند، روی زمین کشیده می‌شدند، آستین‌هایی گشاد یا موج داشتند و بیشتر ضخیم، بالای‌های متعدد، حسن و در نهایت ظاهری تیره... داشتند لباس‌ها بر محدود بودن هر شخصیت در طبقه‌ی اجتماعی‌اش و از اینرو، بر انعطاف پذیری جامعه تاکید داشت. ستره‌ها در اجزای خود اغلب در جریان نمونهای اولیه لباس‌های مختلفی را تجربه می‌کرد (۶۴) همراه با پیشرفت تمرین‌ها، لباس‌ها نیز با پیشرفت در حال رشد شخصیت‌ها تغییر می‌کردند (هر چند توجه بسیار به راحتی هنرپیشه مبذول می‌شد). بعدها خیلی قبل از سفیدآفتاب نمایشنامه، المنی‌هایی بر اساس لباس‌های تغییر یافته‌ی تک‌تک تمرین تهیه می‌شد، در نتیجه‌ی چنین روشی، لباس‌های «گالیله» کاملاً اندازه‌بندی می‌شد و بسیار پوشیده شده.

گفتگو‌ها در اجرای ستره‌ها سنجیده و آرام بودند. زبان ایتالیایی بدون صناعات شاعرانه و یا تاکید بر وضوح بیان صحبت می‌شد، در عین حال پس از سؤال‌ها مکث‌هایی طولانی پیش‌بینی شده بود، مستحلاً به این خاطر که تماشاگران بتوانند جواب‌های خود را ارائه دهند (۶۵). هنرپیشه‌ها آهسته صحبت می‌کردند و این حس ایجاد می‌شد که گوئی اولین بار است حرف‌هایشان را به زبان می‌آورند. این حس جستجو به قصد یافتن کلمه‌های صحیح پیش از ادا کردنشان بویژه در صحنه‌ی مور بود که در آنجا، سواخت کوچک که از مضامین ضمنی کشیفیگ دانشمند بوخست استفاده گفتگو می‌کند. ولی بطور کلی هر گاه که هدف انتقال «مفهوم» مسئله‌ای طرح شده بود، بیان هنرپیشه‌ها کشیدار می‌شد و امکان بنحوی غیر طبیعی ادا می‌شدند.

هنرپیشه‌ها، هماهنگ با این گفتگوهای سنجیده، آهسته و بندرت حرکت می‌کردند، در حالیکه حرکت‌های جمعی در مقیاسی با شکوه، بصورت خطی و نمایی صورت می‌گرفت. ترکیب معماری گونه‌ی بعضی از صحنه‌ها نقاشی‌های اوایل رنسانس را باز می‌نمایاند. برای مثال، صحنه‌ای که گالیله تلسکوپ به سرعت برده‌ی خود را به سناتورهای ونیزی تقدیم می‌کند باز سازی دقیقی است از نقاشی‌هایی با مناظر و مزایای تصمی، در هر دو طرف صحنه نگاهبان قسمت‌هایی از دوساخت پالادیونی Palladian (۶۶) به چشم می‌خورد خانواده و دوستان گالیله پشت او و پشت به سمت راست صحنه گروهی مثنی شکلی تشکیل می‌دادند، در حالیکه سناتور اعظم و پیروانش در گوشه‌ی مقابل صحنه گروهبندی مشابهی بوجود آورده بودند. دورترین نقطه‌ی مرکزی برابر پرده‌ای پس زمینه به نحو موری چشم اندازه‌های جنبی دو گروه را جدا می‌کرد.

ضرب آهسته‌ی اجرا فقط در طول صحنه‌ی کارناوال با تندی بادی از حرکات برهم می‌خورد، در میان گروهی از دهقانان که شبیه آدم‌های نقاشی‌های بروگل هستند، یک آواز خوان (که لباسش یک لباس Commedia Dell'arte می‌تواند باشد) تبدیل شده بود) داستان گالیلهو گالیله ای نامی را بازگو می‌کند که با نوشته‌های مرتدش نظام عالم را بکلی برهم می‌زند. مادر و پسری وارد صحنه می‌شوند و پانتومیمی اجرا می‌کنند؛ خبری ستره‌ها در صحنه آوردن پانتومیم‌ها از تجربه‌اش در کارگردانی نمایشنامه‌های گلدونی ۶۷ در تئاتر کوچک میلان سرچشمه می‌گیرد که در آن‌ها در کمال کمالیتش در پس یک محور شدید عظیم مقوائی و رنگین مخفی شده، در مرکز صحنه می‌ایستد، و پس، در حالیکه کدو تنبل را روی سرش حمل می‌کند به زیبایی دروازه می‌رقصید. ظرافت این رقص کوتاه دقیقاً با رفتار خشن دیگر خوشگذران‌ها تناقض دارد. بدنیال آن عروسک بزرگی که شبیه گالیله است روی صحنه آورده می‌شود. ایسن عروسک پندتی کوتاه مرد پرا می‌رساند تا اینکه چندتایی از آدم‌ها حرات می‌پایند و عروسک را لمس می‌کنند تا بر آرایش ثابت شود. بعد، همچنانکه صدای خنده‌هایی در بازار به آوج می‌رسد، گروهی از راهب‌ها با چهره‌هایی بی‌روح و مرگ‌زده، باردهای سیاه عظیم که یادآور لباس متحدالشکل کشیش‌های محکمه‌های تفتیش عقاید کلیساها در اسپانیا است، باقانی وارد میشوند و دور صحنه حلقه می‌زنند، در حالیکه شبیه گالیله را سردست گرفته‌اند. این نمایش آورنده با فریاد جیغ مانند‌ی پابان می‌گیرد که بنظر می‌رسد از سوی عروسکی که نمایشگر گالیله است می‌آید: «مهم‌بنام ۶۸».

این صحنه‌ی نهائی ابداع خود ستره‌ها بود. بدین ترتیب، تصویرهای متناقض جشن بدوی دهقان‌ها، رقص هنرمندان، پسر بچه و مراسم تفتیش راهب‌ها نواحی دوگانه حیات بخشی و مرگ زائی را در صحنه‌ی گالیله را منتقل می‌کردند.

تیتو بوآتولی (۶۹) در نقش گالیله، با ظاهری که می‌شاید به جاولواتون بکود، برنخوت، سرسخت خریص، تیزهوش، نساد بی‌بر و بی‌جون است. مهملاً، برخلاف لامون که سرزندگی و قدرتش در همین حال نشانه‌ی مردی متکی به نفس بود، گالیله‌ی بوآتولی مردی مشکوک بخود است که در طول نمایشنامه بیشتر و بیشتر در لالچود فرد می‌دوید. صحنه‌ای که به گالیله گفته میشود کوزومودجی ۷۰ دیگر با نقاشی‌های محکمه‌ی تفتیش عقاید جهت بازجویی از اومخالفتی نکرده، بوآتولی مردی خمیده و آفسرده است، همانند شخصیتی از کتاب عهد عتیق که به سختی خود را در عرض صحنه میکشاند. شخصیتی ایوب مانند که دخترش بدنیا لاش روان است (۷۱) عزت و برتری اصلی گالیله بوآتولی بود. کارگردانی ستره‌ها بر انزوای گالیله تاکید بسیار داشت، نه فقط به تنها ماندن گالیله در قبال حکومتی که به محاکمه‌اش کشیده بود، بلکه بر تنه‌ماندنش در قبال دوستانی که از او امید بریده‌اند و در قبال دخترش که زندگی‌اش را گالیله نابود کرده است. ستره‌ها اغلب برای نمایش انزوای گالیله عاملی بصری ارائه می‌دهد. یک مثال درخشان در این مورد وقتی است که می‌بینیم گالیله تنها در انتهای سمت چپ صحنه نشسته و بی هیچ واکنشی به گروهی از اسقف‌ها خیره شده که نظریاتش را به باد تمسخر گرفته‌اند. تصویر قسمت بزرگ و تیره رنگی از پارتون گالیله را از کشیش‌ها که در انتهای سمت راست صحنه جمع شده بودند جدا می‌کند. در این صحنه‌ی سرد، هندسی و کم‌نور، جدائی مادی و عاطفی (بین گالیله و کشیش‌ها) دست به دست هم داده بودند تا انزوای گالیله را منتقل کنند. ولی بیادماندن‌ترین نمونه‌ی انزوای گالیله در جریان صحنه‌ای که بعدها صحنه‌ی انکار می‌آید آشکار می‌شود. گالیله‌ی بوآتولی در حالیکه رنگش مانند گنج روح بریده است به صحنه

فقط چهار نفر این بیخت را داشتند که کار ستره‌لر را ببینند. «تئاتر کوچک میلان» هر چند که متعالی‌ترین اهداف و اداهت، در حال ترویج گونه‌ای روشنفکری بود که ادما کرده بود آنرا برخواهد انداخت.

باز می‌گردد و باتن عظیم و خسته‌اش دوی نیمکت میانه‌ی سستراست صحنه ولو می‌شود. آندره‌آ، که شق‌ورق در میانه‌ی صحنه ایستاده است با انگشت اشاره کرده می‌گوید «بدایحال سرزمینی که قهرمانی نیروود» در حالیکه فدیروزتی، دوست قدیمی گالیله و «راهب کوچک» بی‌هیچ واکنشی پشت این مدعی ایستاده‌اند. بار دیگر، برهنگی صحنه با اشاره‌ی متهم کننده‌ی آندره آمیخته‌توجه تماشاگر را روی تنهایی مطلق گالیله متمرکز می‌کند.

ستره‌لر موفق شد ایهام گالیله را بابتی نگهدارد. این گالیله مظهریست نمایشگر آگاهی از بدام افتادن در محل تلاقی عهد قدیم و جدید. در حالیکه خود را بتظاهر بزودی معنوبش سرزونی می‌کند با اینحال موجودیت خود را همچون دوس عبرتی می‌بیند. در سطوری که ستره‌لر به گفتگوی نهائی بین گالیله و آندره‌آ اضافه کرده، دانشمند بیر می‌گوید: «من می‌مانم، وگرنه این کار به انتخاب فاحشه‌ای پیر و لعنتی میماند» بگذار آینه‌د داندوس زخم‌هایی باشد که در تازیکی وارد کرده‌ایم (۷۲). باین ترتیب در حد مبحثی انتقادی نوباره‌ی تمهیدات اخلاقی و معنوی روشنفکران در جامعه، ستره‌لر از هرگونه داوری در اجرایش خودداری کرده بود. ستره‌لر به اشاره‌ی ضمنی «راه حل را بیابید» برشت که مخاطبش تماشاگر است و فادار بود. الیجیوپوستی، منتقد تئاتر ایتالیائی، می‌نویسد که «ستره‌لر با استفاده از تعلیمات برشت و اجرایی ارائه داد که پاک، در خشان، روان، شفاف و سرسخت بود». در واقع، بیشتر از این نمی‌توانست برشتی باشد (۷۳). وقتی روحانیون به «گالیله» ای که ستره‌لر روی صحنه آورده بود حمله کردند این زندگی بود که از من برشته‌تنگی می‌گرفت: «صحنه‌ی کارناوال ۱۶۲۲، که در آن عروسک‌های بد نسبت در جشن نابودی این اعتقاد که انسان اشرف مخلوقات و هرگز هائم است می‌رقصیدند شدیداً مورد اعتراض قرار گرفت (۷۴). در نتیجه‌ی این اجراء، حکومت شهر میلان رسماً از ستره‌لر می‌خواهد چند سالی برشت را از فهرست نویسندگانی که نمایشنامه‌هاشان اجرا خواهد شد حذف کند. واکنش سیاسی در برابر «گالیله» دلیلی کافی برای به ثبوت رساندن این مسئله بود که ریشه‌کن کردن باز بینی با الفاء چند قانون تحقق نخواهد پذیرفت. «گالیله» همچنین یادآور این نکته بود که نبرد روشنفکران صرفاً با عمل انتقاد از خون پایان نمی‌گیرد. ستره‌لر می‌خواست «گالیله» نه تنها از زنجاری اشتدادی در مورد تمهیدات گذشته‌ی خود او، بلکه عملی سیاسی نیز باشد حامی از آینده نگری. یک نکته‌ی آخرین که ضروریست بدان تا که در این درباره اکثریت تماشاگرانیست که نمایشنامه‌های «گالیله» سوی خود می‌کشاندند. با شکست تئاترهای «مستقر» در جذب عده‌ی زیادتری از جامعه‌ی ایتالیائی در طی سالها، موفقیت‌های زیبایی شناسی و انتقادی نمایشنامه‌های چون «گالیله» در واقع پیروزی‌هایی بودند که بسیار گران تمام می‌شدند. ولی این رانیز باید در نظر داشت که عظمت و پیچیدگی نمایشنامه‌هایی که توسط تئاترهای «مستقر» روی صحنه می‌آمدند خود مشکل تازه‌ای بود «گالیله» برای مثال، یکی از پرخرش‌ترین نمایشنامه‌های «تئاتر کوچک میلان» بود فقط در میلان ورم روی صحنه آمد. به این ترتیب، فقط کسانی که براحتی به مرکز شهر میلان ورم دسترس داشتند موفق می‌شدند شاهد این اجراء پنج ساعته باشند که در حد معالی ترین موفقیت تئاتر ایتالیا از آن یاد می‌شود. اجراگران ترویج‌چیده‌تر از آن بودند که بتوان در شهرستانها نمایشش داد. در نتیجه دهمدت طولانی‌ای که «گالیله» در این دو شهر اصلی روی صحنه بود، حدود دویست هزار نفر به تماشا می‌آمدند. یعنی از هر هزار ایتالیائی

حواشی:

1. Vsevolod Meyerhold
2. Erwin Piscator
3. Jacques Copeau
4. Mattatore
5. Max Reinhardt
6. Silvio D'Amico
7. Vito Pandolfi
8. Silvio D' Amico, "The Italian Drama in the past Five Years," Educational Theatre Journal, II (October, 1950), 208.
9. Luigi Chiarella
10. Leo Ferrero
11. Gherardo Gherardi
12. Francesco Jovine
13. Tullio Pinelli
14. Carlo Terron
15. Vito Pandolfi, "Italian Theatre Since the War," Tulane Drama Review, VII (Spring, 1964), 88 - 89
16. Giodgio Strehler
17. Orazio Costa
18. Luigi Squarzina
19. Gianfranco de Bosio

۲۰. در ایتالیا، تعداد معدودی از تئاترهای مختص «عامه» که وسیله شهرداری‌های هر شهر کمک میشوند همچنانکه از کمک‌های مادی دولت برخوردارند اصطلاحاً Teatri Stabili (تئاتر مستقر) نامیده میشوند. این اصطلاح مستقر اینگونه گروه‌های تئاتری را از دیگر گروه‌های دورگرد که در ایتالیانا زمان جنگ جهانی دوم فعالیت داشتند متمایز می‌سازد. مهم‌ترین تئاترهای «مستقر» در این شهرها فعالیت دارند: جنوا، تورین، کاتانیا و خصوصاً میلان. اولین تئاتر «مستقر» ایتالیا در میلان در سال ۱۹۱۷ به

مطالعات فرهنگی

47. Arturo Lazzari, *Piccolo Teatro di Milano: 1947-1967* (Milano: Ufficio Stampa del Comune di Milano, 1967), P. 64.
48. Strehler, "Notre Travail...", 47.
49. Georg Lukacs, *Writer and Critic* (New York: Universal Library, 1970), P. 73.
50. Lukacs, P. 78.
51. Lukacs, P. 80.
52. Guazzotti, P. 153.
53. - تمام یادداشتهائی که از گالیله گرفته شده است از ترجمه انگلیسی چارلز لایتون از «گالیله» اخذ شده است
- Charles Loughton translation, Galileo, Eric Bentley, ed. (New York: Evergreen, 1966).
54. Lazzari, "Brecht in Italy," P. 152.
55. Ivo Chiesa
56. Lazzari, "Brecht in Italy," P. 152.
57. Lazzari, *Piccolo Teatro di Milano*, P. 80.
- Galilei : Aufbau einer Rolle - 58
(گالیله - ساختن یک شخصیت نمایشی)
59. Giorgio Strehler (interview) "Il Galileo, al piccolo," *Sipario*, No. 204 (April, 1963), P.9.
60. Bertold Brecht, "Building up a Part: Loughton's Galileo," in Brecht on Theatre, P. 168.
61. Luciano Damiani
62. Lazzari, "Brecht in Italy," P. 167.
64. Giorgio Strehler, "Notre Travail...", "P. 48.
65. Siegfried Melchinger, "Beispiele des Welttheaters: Peter Brook Inszeniert, King Lear: Giorgio Storgio Strehler Inszeniert Leben des Galilei," *Theatre heute* (1963), P. 62.
- Andrea Palladio (1518 - 80) - 66
معمار معروف دوره رنسانس که در ساختمان و دکور تئاتر صاحب نظر و صاحب بوده است.
کتاب معروف وی (چهار کتاب معماری).
(Quatro libri dell, architettura)
67. Carlo Goldoni
68. Melchinger, P. 62.
69. Tino Buazzelli
70. Cosimo Medici
71. Melchinger, P. 62.
72. Ibid.
73. Eligio Possenti, *10 anni di teatro* (Milano: Nuova Academia, 1964), P. 399.
74. Lazzari, "Brecht in Italy," P. 152.
- وجود آمد. مدیر ناظر و مسئول امور اداری پائولو گراسی، و مسئول امور هنری جیورجیو ستره‌لر. این نخستین تئاتر مجلسی در ایتالیا است که با استفاده از کمک دولت میکوشید طبقات فروتر را عموماً و طبقه‌های کارگر را خصوصاً به سوی خود جلب کند. «تئاتر کوچک میلان» در نقطه مرکزی میلان، یعنی خیابان «روولو» Rovello هم از لحاظ فکری و هم از لحاظ اداری و هنری به صورت نمونه‌ای اصلی بسیاری از «تئاتر مستقر» های بعدی درآمد.
22. Antonio Gramsci
23. Bernard Dort
24. Roland Barthes
25. Ernst Toller
26. GEORGE BUCHNER
- 17 Maxim Gorky
28. Erich Engel
29. Helene Weigel
30. Berliner Ensemble
31. - اطلاعات مربوط به منابع و ماخذ از Brecht on Theatre, John Willet ed. (New York: Hill and Wang, 1964).
- گرفته شده است.
32. Berndt Dort, *Teatro pubblico* (Padova: Marsilio Editori, 1967), P. 224
33. Roland Barthes, *Critical Essays* (Evanston: Northwestern University Press, 1972), pp. 72 - 73.
34. Eric Bentley
35. Padua
36. Arturo Lazzari, "Brecht in Italy," *Tulane Drama Review*,
37. Giorgio Strehler, "Notre Travail sur L' opera de Quat Sous," *Theatre Populaire*, No. 33 (Spring, 1959), 48.
38. Bernard Dort, "L' opera de Quat Sous," *Theatre Populaire*, No. 33 (Spring, 1959), 116 - 119.
39. Bernard Dort, "Un Theatre Exemplaire: Le piccolo Teatro de Milan," *Theatre Populaire*, No. 33 (Spring, 1959), 8.
40. Lazzari, P. 151.
41. Lazzari, P. 151.
42. Barthes, P. 263.
43. Giorgio Guazzotti, *Teoria e realta del Piccolo Teatro di Milano* (Torino: Einaudi Editore, 1965), P. 122.
44. - این خلاصه در "Study of the First Scene of Shakespeare's, Coriolanus," in Brecht on Theatre, John Willet, ed., PP. 252 - 265.
- ... چاپ شده است.
45. Ibid.
46. Dort, P. 2.